

Protokół Nr 9/15

posiedzenia Komisji Rolnictwa, Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego, które odbyło się 3 września 2015 r. w sali konferencyjnej nr 53 w Departamencie Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki - ul. Paderewskiego 34A w Kielcach, w godzinach 13:10-14.30.

Obrady prowadził **Wojciech Borzęcki – Przewodniczący Komisji**.

Zawiadomienie o posiedzeniu stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Komisji oraz osoby zaproszone zgodnie z listami obecności stanowiącymi załączniki nr 2 i 3 do protokołu.

Przewodniczący Komisji zaproponował przyjęcie porządku obrad z wykreśleniem punktu: „zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie zmiany Uchwały Nr VII/140/15 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie określenia dnia zakończenia okresu zbioru wybranych gatunków roślin uprawnych na terenie Województwa Świętokrzyskiego”.

Zapytał czy ktoś zgłasza inne sugestie do porządku obrad.

Członek Zarządu - Piotr Żoładek wniósł o wprowadzenie do porządku obrad dwóch projektów uchwał w sprawie przyjęcia:

- apelu do Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej o wprowadzenie pod obrady Sejmu RP ustawy o zmianie ustawy z dnia 30 sierpnia 2013 r. o dotacji dla niektórych podmiotów (Dz. U. z 2013 r. poz. 1160),
- apelu do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o dalsze finansowanie Programu likwidacji zakładów górniczych Kopalni Siarki „Machów” S.A.

Przewodniczący Komisji zaproponował wprowadzenie powyższych punktów przed punktem „Sprawy różne”.

Komisja jednogłośnie przyjęła do realizacji poniższy porządek obrad:

1. Gospodarka rybacka w 2014 roku.
2. Zaopiniowanie projektów uchwał Sejmiku w sprawach:
 - a) wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Miedziana Góra,
 - b) wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Napęków,
 - c) wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Zbelutka.
3. Zaopiniowanie projektu uchwały Sejmiku w sprawie wyznaczenia Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.
4. Wypracowanie projektu stanowiska Sejmiku w sprawie sytuacji na rynkach rolnych w województwie świętokrzyskim.
5. Zapoznanie z treścią projektów uchwał Sejmiku w sprawie:
 - 5.1. przyjęcia apelu do Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej o wprowadzenie pod obrady Sejmu RP ustawy o zmianie ustawy z dnia 30 sierpnia 2013 r. o dotacji dla niektórych podmiotów (Dz. U. z 2013 r. poz. 1160),
 - 5.2. przyjęcia apelu do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o dalsze finansowanie Programu likwidacji zakładów górniczych Kopalni Siarki „Machów” S.A.
6. Sprawy różne.

Projekty uchwał do ww. punktów stanowią załączniki do akt XIV sesji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1.

Dyrektor Biura Polskiego Związku Wędkarskiego Okręg Kielce – Czesław Grychowski przedstawił informację nt. gospodarki rybackiej w 2014 r. (załącznik nr 4 do protokołu).

Następnie głos zabrał **radny Henryk Milcarz**, który zadał pytanie odnośnie badań nt. zjadania zarybień przez wydry.

Dyrektor Czesław Grychowski odpowiedział, że duże szkody powodują nie tylko wydry, ale również czaple, które są pod ochroną. W związku z tym nie można temu przeciwdziałać. W prowadzonej dokumentacji ważne jest ile ryb łowią wędkarze. Ryby są zjadane nie tylko przez ptaki, czy wydry, ale również problemem, który ciężko jest opanować stało się kłusownictwo. Nadmienił, że wędkarze są zadowoleni z ilości i jakości ryb, których jest 17 gatunków.

Ponadto dodał, że w roku bieżącym upały i niski stan wód spowodował uszczerbek na pogłowie ryb, ponieważ wystąpiło poważne śnięcie ryb na zbiorniku w Ostrowcu Świętokrzyskim (na Starej Hucie) – zebrano ponad 1900 kg ryb śniętych i przekazano do utylizacji, co wiązało się z poniesieniem kosztów oraz na wodzie płynącej, powyżej Ceczyny na Lubrzance – ponad 210 kg ryb śniętych.

Członek Zarządu Piotr Żołądek zauważył, że na zbiornikach hodowlanych również wystąpił niniejszy problem.

Dyrektor Czesław Grychowski dodał, że na zbiornikach hodowlanych wprowadzone są małe aeratory do napowietrzania, dzięki którym w roku bieżącym nie ma zgłoszeń o śnięciu ryb.

Ad 2.

Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska - Sławomir Neugebauer przedstawił projekty uchwał w sprawie:

- a) wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Miedziana Góra,
- b) wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Napęków,
- c) wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Zbelutka.

Głosów w dyskusji nie było.

Komisja jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała ww. projekty uchwał. Opinie Nr 64/15, 65/15 i 66/15 stanowią załączniki nr 5,6 i 7 do protokołu.

Ad 3.

Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska - Sławomir Neugebauer przedstawił projekt uchwały w sprawie wyznaczenia Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Głosów w dyskusji nie było.

Komisja jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała ww. projekt uchwały. Opina Nr 67/15 stanowi załącznik nr 8 do protokołu.

Ad 4.

Przewodniczący Komisji - Wojciech Borzęcki przypomniał, że na ostatniej sesji Sejmiku przez Klub Radnych PiS został zgłoszony projekt uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska w sprawie katastrofalnej sytuacji na rynku owoców miękkich, który następnie trafił pod obrady Komisji Rolnictwa zwołanej dwa dni później w trybie nadzwyczajnym - z udziałem przedstawicieli Agencji Rynku Rolnego, Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska Urzędu Marszałkowskiego. W toku dyskusji członkowie Komisji oraz zaproszeni goście zgłosili szereg problemów wykraczających poza obszar rynku owoców miękkich oraz zaproponowali pewne rozwiązania niektórych z nich.

Konsekwencją szerokiej dyskusji było przyjęcie dwóch stanowisk Komisji w sprawie: katastrofalnej sytuacji na rynku skupu owoców miękkich oraz w sprawie poparcia postulatów Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich w sprawie sytuacji kryzysowej w mleczarstwie i wysłanie ich do ministra rolnictwa i rozwoju wsi.

Przewodniczący Komisji poinformował, że wpłynęła odpowiedź z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na ww. stanowiska.

Członkowie komisji otrzymali ww. pismo na portalu radnych (załącznik nr 9 do protokołu).

Głos w dyskusji nad odpowiedzią zabrali:

Ryszard Ciżła – Prezes Świętokrzyskiej Izby Rolniczej wyraził zdanie, że należy pochylić się nad rozwiązaniami, które zapobiegą takiej sytuacji w przyszłości. W obecnej chwili jedynym rozwiązaniem jest doraźna pomoc. Prezes podkreślił, że niektóre gospodarstwa nie będą w stanie o własnych siłach odtworzyć produkcji w następnych latach. Stąd działania rządu - dopłaty do hektara: drzewa – 800 zł, inne uprawy – 400 zł. Zwrócił uwagę, na bardzo duże zagrożenie spadku dochodów, szczególnie w gospodarstwach, w których uprawy są jeszcze w okresie wegetacji (najbardziej doświadczają skutki suszy). Patrząc dalekosięźnie należałoby wzorować się na tych, którzy zastosowali mechanizmy skutecznie regulujące ich rynki, jak np. w Stanach Zjednoczonych.

Radny Mieczysław Gębski zwrócił uwagę na podniesienie cen niektórych owoców, np. malin, truskawek. Zaznaczył, że jedynie cena porzeczek spadła (o ok. 0,10 zł).

Ryszard Ciżła – Prezes Świętokrzyskiej Izby Rolniczej dodał, że istnieje tzw. zmowa cenowa. Zdecydowana większość zakładów jest zrzeszona w Krajowej Unii Producentów Soków. Cena porzeczek spadła, ponieważ jest dużo jej nasadzeń, zima była łagodna i nie spowodowała strat. Jest ona również owocem przeznaczonym tylko do przetwarzania.

Radny Mieczysław Gębski zwrócił się z pytaniem do Prezesa Ryszarda Ciżli, czy Świętokrzyska Izba Rolnicza zgłaszała problem zmów cenowych celem sprawdzenia.

Ryszard Ciżła – Prezes Świętokrzyskiej Izby Rolniczej odpowiedział, że sprawa ta zgłaszana jest corocznie, jednakże jej kwestia nie została do tej pory udowodniona.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Tadeusz Kowalczyk zadał pytanie w sprawie zawieranych umów z handlowcami i przetwórcami. Zapytał o skutki niewywiązania się z nich z powodu małych plonów wywołanych suszą.

Ryszard Ciżła – Prezes Świętokrzyskiej Izby Rolniczej odpowiedział, że producenci są częściej karani za nadprodukcję, niż za niewywiązanie się z umowy. W umowach są klauzule zabezpieczające na wypadek czynników zewnętrznych (niezależnych od rolnika, producenta). Jednakże muszą oni zasygnalizować problem w odpowiednim czasie. W takich sytuacjach producenci nie dostają kary, ale nie otrzymują też pieniędzy.

Prezes Ciżła poinformował, że zakłady, które skorzystały z funduszy na inwestycje w linii technologicznej (ok. 20 mln zł) byli zobowiązani do zawarcia umowy, jednakże nie zawierano umów z podaną ceną.

Przewodniczący Komisji – Wojciech Borzęcki zwrócił uwagę na zapisy Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, mówiące o tym, że pojedynczy podmiot, który chce zbudować przetwórnice może otrzymać dofinansowanie w wysokości 3 mln zł (nie więcej niż 50%). Związek grup producentów (co najmniej 5) może zrealizować inwestycję z dofinansowaniem 15 mln zł. Jednakże, w ramach tych środków nie mogą powstawać nowe zakłady zajmujące się przetwórstwem mleka i owoców. To oznacza, że żadna z grup producentów nie jest w stanie z tych środków skorzystać, ponieważ żeby otrzymać wspomniane dofinansowanie zakład musi już istnieć i może jedynie np. wybudować nową halę produkcyjną lub stworzyć nową linię technologiczną. Podsumowując Przewodniczący Komisji podkreślił, że w praktyce program ten wykluczył wszystkie grupy producentów z dofinansowania, czego przykładem jest powiat sandomierski, który nie posiada spółki mogącej to zrealizować.

W ocenie Przewodniczącego Komisji zły jest również program dotyczący wycofywania warzyw i owoców z rynku i przekazywania ich do banków żywności, dający pole do wielu nadużyć. W związku z tym Przewodniczący Komisji zachęcał członków komisji do zapoznania się ze stanowiskiem Świętokrzyskiej Izby Rolniczej w Kielcach w tej sprawie, zakładającym propozycje dopłat dla producentów, którzy udokumentują sprzedaż fakturową.

Członek Zarządu Piotr Żołądek zwrócił się z pytaniem, czy zakłady przetwórcze gwarantowałyby spadek cen soków na rynku.

Ryszard Ciżła – Prezes Świętokrzyskiej Izby Rolniczej odpowiedział, że zakłady były gotowe przyjąć taką propozycję, ale Unia Europejska - nie. Program Unii Europejskiej dot. wsparcia dla rynku ogrodniczego oparty jest o zasady stosowane od wielu lat. Występują trzy możliwości: nie zbieranie (niszczenie owoców w sadach), pomoc charytatywną lub kompostowanie. Żadna z tych form nie może być zastosowana do embargo. Mechanizmy te w Unii Europejskiej mają zastosowanie tylko i wyłącznie do lokalnej nadpodaży określonego produktu w konkretnym okresie czasu.

Prezes przypomniał, że ze strony Świętokrzyskiej Izby Rolniczej w Kielcach wyszła propozycja, by nie niszczyć jabłek, tylko przetworzyć je na koncentrat jabłkowy.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Grigor Szaginian wyraził opinię, że problem rolnictwa występuje na wszystkich poziomach:

- Parlamentu Europejskiego – pozwalającego wejść na rynek europejski produktom z Chin - bardzo wątpliwej jakości,
- Ministerstwa Spraw Zagranicznych – bezkrytycznie podchodzącego do wytycznych państw zachodnich,
- Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi – wykonującego mądre i dobre kroki, ale bardzo często spóźnione.
- Ośrodków Doradztwa Rolniczego – które powinny działać podobnie jak GUS, tylko na poziomie regionalnym – zbierać informacje nt. wielkości potrzeb np. nasadzeń krzaków porzeczek, przewidzieć ilość pomidorów w roku następnym,
- rolników - brak dobrej kultury produkcji.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Andrzej Pruś podkreślił, że rolą Sejmiku Województwa jest wywieranie pozytywnej presji na rządzących krajem, gdyż to oni mają instrumenty pomocy rolnikom w sytuacjach kryzysowych.

Wyraził zdanie, że to nie jest prawda, że Polska w Unii Europejskiej nic nie może. Jego zdaniem Polska może gwarantować umowy kontraktacyjne.

Przewodniczący Komisji przypomniał również, że Komisja ustaliła, iż zwrócenie uwagi tylko na problem rynku owoców jest niewystarczające. Podniesiono również kwestie ciężkiej sytuacji na rynkach: zbóż, wieprzowiny, wołowiny i mleka, a także uznano konieczność zaakcentowania niekorzystnej sytuacji na rynkach rolnych województwa przez Sejmik.

Rezultatem tej dyskusji było wypracowanie projektu stanowiska Sejmiku w sprawie sytuacji na rynkach rolnych w województwie świętokrzyskim, powstałego w oparciu o diagnozy i propozycje rozwiązań zgłoszonych przez członków Komisji i przedstawicieli organizacji i instytucji rolniczych w tym m.in. Świętokrzyskiej Izby Rolniczej, które stanowią załączniki nr 10 – 13 do protokołu.

Przewodniczący Komisji – Wojciech Borzęcki przedstawił projekt Stanowiska Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego w sprawie sytuacji na rynkach rolnych w województwie świętokrzyskim (załącznik nr 14 do protokołu).

Zapytał czy są uwagi do ww. stanowiska.

Radny Wiesław Stępień zwrócił uwagę, że w treści stanowiska zamiast „Związek Spółdzielni Mielczarskich” powinno być „Krajowy Związek Spółdzielni Mielczarskich”. Radny zauważył również brak daty stanowiska Krajowego Związku Spółdzielni Mielczarskich, na które Komisja powołuje się w projekcie stanowiska Sejmiku.

Komisja przy 1 głosie „wstrzymującym się” przyjęła projekt Stanowiska Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego w sprawie sytuacji na rynkach rolnych w województwie świętokrzyskim.

Przewodniczący Komisji poinformował, że stanowi to podstawę do skierowania ww. projektu uchwały wraz z projektem stanowiska pod obrady Sejmiku.

Pismo do Przewodniczącego Sejmiku przekazujące projekt uchwały Sejmiku w tej sprawie stanowi załącznik nr 15 do protokołu.

Ad 5-6.

Przewodniczący Komisji – Wojciech Borzęcki oddał głos **radnemu Andrzejowi Swajdzie**, który przedstawił treść projektów uchwał w sprawie przyjęcia:

- apelu do Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej o wprowadzenie pod obrady Sejmu RP ustawy o zmianie ustawy z dnia 30 sierpnia 2013 r. o dotacji dla niektórych podmiotów (Dz. U. z 2013 r. poz. 1160) (załącznik nr 16 do protokołu),
- apelu do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o dalsze finansowanie Programu likwidacji zakładów górniczych Kopalni Siarki „Machów” S.A. (załącznik nr 17 do protokołu).

Głos w dyskusji zabrali:

Radny Mieczysław Gębski wyraził swoje zaskoczenie, że ww. sprawy nie zostały jeszcze zrealizowane.

Członek Zarządu Piotr Żołądek wytłumaczył, że problemem są toczące się dyskusje czy budować system urządzeń nawadniających i melioracyjnych, czy przepompowni. Zdaniem członka zarządu wodę należy bezapelacyjnie pompować, gdyż koszt wykonania melioracji i drenażów to 80 mln zł plus stałe koszty utrzymania.

Radny Andrzej Swajda dodał, że trzeba czekać, ponieważ samo przedsiębiorstwo nie jest w stanie dać jednoznacznej odpowiedzi w jakim kierunku pójdzie.

Komisja jednogłośnie wyraziła poparcie dla ww. inicjatyw uchwałodawczych. Przewodniczący Komisji poinformował, że stanowi to podstawę do skierowania ww. projektów uchwał pod obrady sesji Sejmiku.

Pismo do Przewodniczącego Sejmiku przekazujące projekty uchwał Sejmiku ww. sprawach stanowi załącznik nr 15 do protokołu.

Ad 7.

W sprawach różnych głos zabrał **Członek Zarządu Piotr Żołądek**, który zaproponował odbycie wspólnego posiedzenia z Komisją Strategii Rozwoju, Promocji i Współpracy z Zagranicą, z szerokim udziałem organizacji ekologicznych, nt. problemu hydrologicznego.

Na tym posiedzenie zakończono.

Przewodniczący Komisji

Wojciech Borzęcki

Protokół sporządziła:

Justyna Kobic – Pronobis